

NACRT

Na temelju članka 7. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2018. godine donijela

ODLUKU o pokretanju postupka za sklapanje Konvencije Vijeća Europe protiv trgovanja ljudskim organima

I.

Na temelju članka 139. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/10-pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) pokreće se postupak za sklapanje Konvencije Vijeća Europe protiv trgovanja ljudskim organima.

II.

Republika Hrvatska stranka je Konvencije o zaštiti ljudskih prava i dostojanstva ljudskog bića u pogledu primjene biologije i medicine: Konvencije o ljudskim pravima i biomedicini, sastavljene u Oviedu 4. travnja 1997. godine (Narodne novine – Međunarodni ugovori broj 13/03), i Dodatnog protokola uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i dostojanstva ljudskog bića u pogledu primjene biologije i medicine u vezi presađivanja organa i tkiva ljudskog porijekla, sastavljenog u Strasbourgu 24. siječnja 2002. (Narodne novine – Međunarodni ugovori broj 13/03).

Nadalje, Republika Hrvatska stranka je Konvencije Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima, sastavljene u Varšavi 16. svibnja 2005. godine (Narodne novine – Međunarodni ugovori br. 7/2007).

Konvencija Vijeća Europe protiv trgovanja ljudskim organima, sastavljena u Santiagu de Compostela, (Španjolska) 25. ožujka 2015. godine (u daljnjem tekstu: „Konvencija“), stupila je na snagu 1. ožujka 2018. godine. Na dan 27. lipnja 2018. godine, 18 država članica Vijeća Europe potpisale su Konvenciju, dok je 5 država članica Vijeća Europe (Republika Albanija, Republika Malta, Češka Republika, Kraljevina Norveška i Republika Moldova) strankama Konvencije.

III.

S obzirom da trgovanje ljudskim organima predstavlja povredu ljudskog dostojanstva i prava na život te ozbiljnu prijetnju javnom zdravlju, Konvencija je donesena u svrhu sprječavanja i borbe protiv trgovanja ljudskim organima. Svrha Konvencije je i zaštita prava žrtava kaznenih djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom, te olakšavanje suradnje na nacionalnoj i međunarodnoj razini u mjerama suzbijanja trgovanja ljudskim organima, kao i mjere prevencije na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Konvencijom se predviđa inkriminacija sljedećih radnji: protupravno uzimanje ljudskih organa; korištenje protupravno uzetih organa za potrebe usađivanja ili druge potrebe osim

usađivanja; usađivanje organa izvan domaćeg sustava presađivanja ili kršenjem osnovnih načela domaćeg prava o presađivanju; protupravno poticanje, vrbovanje, nuđenje i traženje nepripadajuće koristi; priprema, očuvanje, pohrana, prijevoz, prijenos, primitak, uvoz i izvoz protupravno uzetih ljudskih organa, te pomaganje ili poticanje i pokušaj kaznenih djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom.

Nadalje, Konvencija sadrži odredbe o svrsi, području primjene i korištenju pojmova; odredbe kaznenog materijalnog prava, uz navedene inkriminacije i odredbe o nadležnosti, odgovornosti pravne osobe, sankcijama i mjerama, otegotnim okolnostima te prethodnim osudama; odredbe kaznenog postupovnog prava, o pokretanju i tijeku postupka, kaznenim istragama i međunarodnoj suradnji; odredbe o mjerama zaštite, o zaštiti žrtava, položaju žrtava u kaznenom postupku, zaštiti svjedoka; odredbe o mjerama prevencije na domaćoj i međunarodnoj razini; odredbe o mehanizmu praćenja provedbe Konvencije, o Odboru stranaka i njegovim zadaćama; odredbe o odnosu prema drugim međunarodnim instrumentima; odredbe o izmjenama i dopunama Konvencije, te završne odredbe.

IV.

Prihvaća se tekst Konvencije iz točke I. ove Odluke.

Tekst Konvencije iz stavka 1. ove točke sastavni je dio ove Odluke.

V.

Ovlašćuje se stalni predstavnik Republike Hrvatske pri Vijeću Europe u Strasbourgu, u svojstvu izvanrednog i opunomoćenog veleposlanika Republike Hrvatske da, u ime Republike Hrvatske, potpiše Konvenciju.

VI.

Izvršavanje Konvencije zahtijevat će osiguranje dodatnih financijskih sredstava iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

VII.

Konvencija zahtijeva izmjene i dopune kaznenog zakonodavstva, te podliježe potvrđivanju prema članku 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

OBRAZLOŽENJE

uz prijedlog Odluke o pokretanju postupka za sklapanje

U točki I. navodi se Ustavna osnova na temelju koje se pokreće postupak za sklapanje Dodatnog protokola.

U točki II. navodi se ocjena dosadašnjih odnosa između Republike Hrvatske i Vijeća Europe.

Sprječavanje i borba protiv trgovanja ljudskim organima, uz sprječavanje i borbu protiv trgovanja ljudima jedan je od prioriteta Vijeća Europe. U tom pogledu Vijeće Europe je kontinuirano pojačavalo napore, temeljeći svoje djelovanje na poštivanju ljudskih prava, vladavine prava i demokracije.

Republika Hrvatska je punopravnom članicom Vijeća Europe postala 6. studenoga 1996. godine. U okolnostima unapredovale suradnje s Vijećem Europe, Republika Hrvatska je sustavno prilagođavala nacionalno zakonodavstvo europskim standardima u skladu s međunarodno pravnim instrumentima Vijeća Europe na području borbe protiv trgovanja ljudskim organima.

U točki III. navode se razlozi zbog kojih se predlaže sklapanje Konvencije.

Vlada Republike Hrvatske odlučna je u iskorjenjivanju trgovanja ljudskim organima uvođenjem novih kaznenih djela koja dopunjuju postojeće međunarodne pravne instrumente u području trgovanja ljudima u svrhu uzimanja organa.

Republika Hrvatska stranka je međunarodnih pravnih instrumenata navedenih u točki II. ove Odluke, te Protokola Ujedinjenih naroda na koji se poziva ova Konvencija u Preambuli; Protokola za sprječavanje, suzbijanje i kažnjavanje krijumčarenja ljudi, posebice žena i djece, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnoga organiziranog kriminaliteta, sastavljenog u New Yorku 15. studenoga 2000. godine (Narodne novine – Međunarodni ugovori br. 14/02).

Nadalje, radi učinkovite borbe protiv globalne prijetnje koju predstavlja trgovanje ljudskim organima potrebno je poticati usku međunarodnu suradnju između država članica Vijeća Europe kao i država nečlanica.

Države članice Vijeća Europe i druge potpisnice Konvencije pozivaju se da poduzmu potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi kao kazneno djelo u svom domaćem pravu utvrdile, kada je počinjeno s namjerom, uzimanje ljudskih organa od živih ili s preminulih darivatelja:

- u slučaju kada se uzimanje provodi bez dobrovoljnog pristanka živog ili preminulog darivatelja, danog nakon razjašnjenja i upravo za taj događaj, ili u slučaju preminulog darivatelja, bez da je uzimanje dopušteno prema njegovu domaćem pravu;

- u slučaju kada je, u zamjenu za uzimanje organa, živom darivatelju ili trećoj strani ponuđena novčana dobit ili usporediva korist, ili je darivatelj ili treća strana takvu korist primila;
- u slučaju kada je u zamjenu za uzimanje organa s preminulog darivatelja trećoj strani ponuđena novčana dobit ili usporediva korist ili je treća strana takvu korist primila.

Radi učinkovite provedbe njezinih odredaba od strane stranaka Konvencija uspostavlja specifičan mehanizam nadzora.

U točki IV. navodi se da se prihvaća tekst Konvencije, koja čini sastavni dio ove Odluke.

U točki V. navodi se da se ovlašćuje stalni predstavnik Republike Hrvatske pri Vijeću Europe u Strasbourgu, u svojstvu izvanrednog i opunomoćenog veleposlanika Republike Hrvatske da, u ime Republike Hrvatske, potpiše Konvenciju.

U točki VI. navodi se da će izvršavanje Konvencije zahtijevati osiguranje dodatnih financijskih sredstava iz državnog proračuna Republike Hrvatske, kako je to navedeno u PFU obrascu Ministarstva zdravlja koji je objedinilo Ministarstvo pravosuđa.

U točki VII. navodi se da Konvencija zahtijeva izmjene i dopune kaznenog zakonodavstva, te podliježe potvrđivanju prema članku 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Konvencija Vijeća Europe protiv trgovanja ljudskim organima

Preambula

Države članice Vijeća Europe i druge potpisnice ove Konvencije,

imajući na umu Opću deklaraciju o ljudskim pravima, koju je donijela Opća skupština Ujedinjenih naroda 10. prosinca 1948. i Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (1950., ETS br. 5);

imajući na umu Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i dostojanstva ljudskog bića u pogledu primjene biologije i medicine: Konvenciju o ljudskim pravima i biomedicini (1997., ETS br. 164) i Dodatni protokol uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i dostojanstva ljudskog bića u pogledu primjene biologije i medicine u svezi presađivanja organa i tkiva ljudskog porijekla (2002., ETS br. 186);

imajući na umu Protokol za sprječavanje, suzbijanje i kažnjavanje krijumčarenja ljudi, posebice žena i djece, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnoga organiziranog kriminaliteta (2000.) i Konvenciju Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima (2005., CETS br. 197);

uzimajući u obzir da je cilj Vijeća Europe postići veće jedinstvo među njegovim članicama;

uzimajući u obzir da trgovanje ljudskim organima predstavlja povredu ljudskog dostojanstva i prava na život te ozbiljnu prijetnju javnom zdravlju;

odlučne da u značajnoj mjeri doprinesu iskorjenjivanju trgovanja ljudskim organima uvođenjem novih djela koja dopunjuju postojeće međunarodne pravne instrumente u području trgovanja ljudima u svrhu uzimanja organa;

uzimajući u obzir da je svrha ove Konvencije sprječavanje i borba protiv trgovanja ljudskim organima, te da se provedba odredbi Konvencije u vezi s kazneno materijalnim pravom treba provoditi uzimajući u obzir njenu svrhu i načelo razmjernosti;

prepoznajući da je radi učinkovite borbe protiv globalne prijetnje koju predstavlja trgovanje ljudskim organima potrebno poticati usku međunarodnu suradnju između država članica Vijeća Europe kao i država nečlanica, sporazumjele su se kako slijedi:

Poglavlje I. — Svrha, područje primjene i korištenje pojmova

Članak 1. - Svrha

Svrha ove Konvencije je:

- a) sprječavanje i borba protiv trgovanja ljudskim organima inkriminacijom određenih djela;
- b) zaštita prava žrtava djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom;
- c) olakšavanje suradnje na nacionalnoj i međunarodnoj razini u mjerama suzbijanja trgovanja ljudskim organima.

Radi učinkovite provedbe njezinih odredaba od strane stranaka, ova Konvencija uspostavlja specifičan mehanizam praćenja.

Članak 2. - Područje primjene i korištenje pojmova

1. Ova se Konvencija primjenjuje na trgovanje ljudskim organima u svrhu presađivanja ili druge svrhe, te na druge oblike protupravnog uzimanja i protupravnog usađivanja.

2. Za potrebe ove Konvencije izraz:

- „trgovanje ljudskim organima” znači bilo koju protupravnu aktivnost u vezi s ljudskim organima kako je propisano u članku 4. stavku 1., te člancima 5., 7., 8. i 9. ove Konvencije;
- „ljudski organ” znači diferencirani dio ljudskog tijela, sastavljen od različitih tkiva, koji zadržava svoju strukturu, vaskularizaciju i sposobnost razvoja fizioloških funkcija uz značajnu razinu autonomnosti. Dio organa također se smatra organom ako je njegova funkcija korištenje za jednaku svrhu kao i cijeli organ u ljudskom tijelu, koji zadržava zahtjeve strukture i vaskularizacije.

Članak 3. — Načelo nediskriminacije

Provedba odredaba ove Konvencije od strane stranaka, a osobito uporaba mjera zaštite prava žrtava osigurava se bez diskriminacije po bilo kojem osnovu kao što je spol, rasa, boja kože, jezik, dob vjeroispovijest, političko ili neko drugo uvjerenje, nacionalno ili društveno podrijetlo ili pripadnost nekoj nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, spolna orijentacija, zdravstveno stanje, invaliditet ili drugi status.

Poglavlje II. – Kazneno materijalno pravo

Članak 4. Protupravno uzimanje ljudskih organa

1. Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi u svom domaćem pravu utvrdila kao kazneno djelo, kada je počinjeno s namjerom, uzimanje ljudskih organa od živih ili s preminulih darivatelja:
 - a) kada se uzimanje provodi bez dobrovoljnog, informiranog i specifičnog pristanka živog ili preminulog darivatelja, ili u slučaju preminulog darivatelja, bez da je uzimanje dopušteno prema njegovu domaćem pravu;
 - b) kada je, u zamjenu za uzimanje organa, živom darivatelju ili trećoj strani ponuđena ili je primila novčanu naknadu ili usporedivu korist;
 - c) kada je, u zamjenu za uzimanje organa s preminulog darivatelja, trećoj strani ponuđena ili je primila novčanu naknadu ili usporedivu korist.
2. Bilo koja država ili Europska unija može, u vrijeme potpisivanja ili prilikom polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju, izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe izjaviti da zadržava pravo ne primjenjivati stavak 1. a) ovog članka na uzimanje ljudskih organa od živih darivatelja, u iznimnim slučajevima i u skladu s odgovarajućim zaštitnim mjerama ili odredbama o pristanku njezinog domaćeg prava. Bilo koja rezerva dana u skladu s ovim stavkom sadrži kratku izjavu o mjerodavnom domaćem pravu.
3. Izraz „novčana naknada ili usporediva korist” za potrebe stavka 1. b) i c) ne uključuje naknadu za gubitak zarade i bilo koje druge opravdane troškove uzrokovane uzimanjem ili povezanim medicinskim pretragama, ili naknadu u slučaju štete koja nije svojstvena uzimanju organa.
4. Svaka stranka razmatra poduzimanje potrebnih zakonodavnih ili drugih mjera kako bi u svom domaćem pravu utvrdila kao kazneno djelo uzimanje ljudskih organa od živih ili s preminulih darivatelja kada se uzimanje provodi izvan okvira njenog domaćeg sustava presađivanja ili kada se uzimanje provodi kršenjem osnovnih načela domaćih zakona ili pravila o presađivanju. Ako stranka utvrdi kaznena djela u skladu s ovom odredbom, nastoji na takva djela primjenjivati i članke od 9. do 22.

Članak 5. - Korištenje protupravno uzetih organa za potrebe usađivanja ili druge potrebe osim usađivanja

Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi u svom domaćem pravu utvrdila kao kazneno djelo, kada je počinjeno s namjerom, korištenje protupravno uzetih organa, kako je opisano u članku 4. stavku 1., za svrhe usađivanja ili druge svrhe osim usađivanja.

Članak 6. - Usađivanje organa izvan domaćeg sustava presađivanja ili kršenjem osnovnih načela domaćeg prava o presađivanju

Svaka stranka razmatra poduzimanje potrebnih zakonodavnih i drugih mjera kako bi u svom domaćem pravu utvrdila kao kazneno djelo, kada je počinjeno s namjerom,

usađivanje ljudskih organa od živih ili s preminulih darivatelja u slučajevima kada se usađivanje provodi izvan okvira njenog domaćeg sustava presađivanja ili kada se usađivanje provodi kršenjem osnovnih načela domaćih zakona ili pravila o presađivanju. Ako stranka utvrdi kaznena djela u skladu s ovom odredbom, nastoji na takva djela primjenjivati i članke od 9. do 22.

Članak 7. - Protupravno poticanje, vrbovanje, nuđenje i traženje nepripadajuće koristi

1. Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi u svom domaćem pravu utvrdila kao kazneno djelo, kada je počinjeno s namjerom, poticanje i vrbovanje darivatelja ili primatelja organa, kada se ono provodi za novčanu naknadu ili usporedivu korist osobe koja provodi poticanje ili vrbovanje ili treće strane.
2. Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi utvrdila kao kazneno djelo, kada je počinjeno s namjerom, obećavanje, nuđenje ili davanje od strane bilo koje osobe, izravno ili neizravno, svake nepripadajuće koristi zdravstvenim radnicima, svojim javnim službenicima ili osobama koje vode ili rade za subjekte u privatnom sektoru u bilo kojem svojstvu, s ciljem da se uzimanje ili usađivanje ljudskog organa provede ili olakša, kada se takvo uzimanje ili usađivanje provodi u okolnostima opisanim u članku 4. stavku 1. ili članku 5. i, gdje je primjenjivo, u članku 4. stavku 4. ili članku 6.
3. Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi utvrdila kao kazneno djelo, kada je počinjeno s namjerom, traženje ili primanje od strane zdravstvenih radnika, svojih javnih službenika ili osoba koje vode ili rade za subjekte u privatnom sektoru u bilo kojem svojstvu, svake nepripadajuće koristi s ciljem provedbe ili olakšavanja uzimanja ili usađivanja ljudskog organa, kada se takvo uzimanje ili usađivanje provodi u okolnostima opisanim u članku 4. stavku 1. ili članku 5. i, gdje je primjenjivo, u članku 4. stavku 4. ili članku 6.

Članak 8. - Priprema, očuvanje, pohrana, prijevoz, prijenos, primitak, uvoz i izvoz protupravno uzetih ljudskih organa

Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi u svom domaćem pravu utvrdila kao kazneno djelo, kada je počinjeno s namjerom:

- a) pripremu, očuvanje i pohranu protupravno uzetih ljudskih organa kako je opisano u članku 4. stavku 1., i, gdje je primjenjivo, članku 4. stavku 4.;
- b) prijevoz, prijenos, primitak, uvoz i izvoz protupravno uzetih ljudskih organa kako je opisano u članku 4. stavku 1., i, gdje je primjenjivo, članku 4. stavku 4.

Članak 9. - Pomaganje ili poticanje i pokušaj

1. Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi u svom domaćem pravu utvrdila kao kaznena djela, kada su počinjena s namjerom, pomaganje

ili poticanje na počinjenje bilo kojih kaznenih djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom.

2. Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi utvrdila kao kazneno djelo pokušaj počinjenja s namjerom bilo kojih kaznenih djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom.
3. Bilo koja država ili Europska unija može, u vrijeme potpisivanja ili prilikom polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju, izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe, izjaviti da zadržava pravo ne primjenjivati, ili primjenjivati samo u specifičnim slučajevima ili uvjetima, stavak 2. na djela utvrđena u skladu s člankom 7. i člankom 8.

Članak 10. – Nadležnost

1. Svaka stranka poduzima takve zakonodavne ili druge mjere koje mogu biti potrebne kako bi uspostavila nadležnosti za bilo koje djelo utvrđeno u skladu s ovom Konvencijom, kada je djelo počinjeno:
 - a) na njenom području; ili
 - b) na brodu koji vije zastavu te stranke; ili
 - c) u zrakoplovu registriranom u skladu sa zakonima te stranke; ili
 - d) od strane njenog državljanina; ili
 - e) od strane osobe koja ima uobičajeno boravište na njenom području.
2. Svaka stranka nastoji poduzeti potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi uspostavila nadležnost za bilo koje djelo utvrđeno u skladu s ovom Konvencijom kada je djelo počinjeno protiv jednog od njenih državljana ili osobe koja ima uobičajeno boravište na njenom području.
3. Bilo koja država ili Europska unija može, u vrijeme potpisivanja ili prilikom polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju, izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe izjaviti da zadržava pravo ne primjenjivati, ili primjenjivati samo u specifičnim slučajevima ili uvjetima, pravila o nadležnosti navedena u stavku 1. d) i e) ovog članka.
4. Za progon djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom, svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi osigurala da njena nadležnost koja se odnosi na stavke 1. d) i e) ovog članka ne podliježe uvjetu da je progon moguće započeti tek nakon prijave žrtve ili dostavljanja podataka od strane države mjesta u kojoj je djelo počinjeno.
5. Bilo koja država ili Europska unija može, u vrijeme potpisivanja ili prilikom polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju, izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe izjaviti da zadržava pravo ne primjenjivati, ili primjenjivati samo u specifičnim slučajevima, stavak 4. ovog članka.

6. Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne ili druge mjere kako bi uspostavila nadležnost za djela utvrđena u skladu s ovom Konvencijom, u slučajevima u kojima se navodni počinitelj nalazi na njezinom području, a ona ga ili ju ne izručuje drugoj stranki isključivo na temelju njegova ili njezina državljanstva.
7. Kada više od jedne stranke smatra da je nadležno za navodno djelo utvrđeno u skladu s ovom Konvencijom, te se stranke, gdje je primjenjivo, savjetuju radi određivanja najprikladnije nadležnosti za progon.
8. Ne dovodeći u pitanje opća pravila međunarodnoga prava, ova Konvencija ne isključuje bilo kakvu kaznenu nadležnost koju stranka ima u skladu sa svojim unutarnjim pravom.

Članak 11. - Odgovornost pravne osobe

1. Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi osigurala da pravne osobe mogu biti odgovorne za djela utvrđena u skladu s ovom Konvencijom, kada ih je u njihovu korist počinila bilo koja fizička osoba, koja je djelovala samostalno ili kao dio tijela pravne osobe, i koja je na vodećem položaju u njoj, na temelju:
 - a) ovlasti za zastupanje pravne osobe;
 - b) ovlasti za donošenje odluka u ime pravne osobe;
 - c) ovlasti za provedbu kontrole unutar pravne osobe.
2. Osim u slučajevima iz stavka 1. ovog članka, svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi osigurala da pravna osoba može biti odgovorna u slučajevima kada je nedostatak nadzora ili kontrole od strane fizičke osobe iz stavka 1. omogućio počinjenje djela utvrđenog u skladu s ovom Konvencijom u korist te pravne osobe od strane fizičke osobe koja djeluje pod njenom ovlasti.
3. Podložno pravnim načelima stranke, odgovornost pravne osobe može biti kaznena, građanska ili upravna.
4. Takva odgovornost ne dovodi u pitanje kaznenu odgovornost fizičkih osoba koje su počinile djelo.

Članak 12. - Sankcije i mjere

1. Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi osigurala da su djela utvrđena u skladu s ovom Konvencijom kažnjiva učinkovitim, razmjernim i odvraćajućim sankcijama. Te sankcije uključuju, za djela utvrđena u skladu s člankom 4. stavkom 1. i, gdje je primjenjivo, člankom 5. i člankom 7. do 9. kada su počinjena od strane fizičkih osoba, kazne koje uključuju lišenje slobode koje može dovesti do izručenja.
2. Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi osigurala da pravne osobe koje su odgovorne u skladu sa člankom 11. podliježu učinkovitim,

razmjernim i odvraćajućim sankcijama, uključujući i kaznene i nekaznene novčane kazne, i koje mogu uključivati druge mjere kao što su:

- a) privremena ili trajna zabrana obavljanja poslovne djelatnosti;
- b) stavljanje pod sudski nadzor;
- c) sudski nalog za likvidaciju.

3. Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi:

- a) dozvolila oduzimanje i zapljenu imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima utvrđenima u skladu s ovom Konvencijom ili imovine čija je vrijednost jednaka takvom prihodu;
- b) omogućila privremeno ili trajno zatvaranje bilo kojeg ustrojstvenog oblika korištenog za počinjenje kaznenih djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom, ne dovodeći u pitanje prava *bona fide* trećih strana, ili privremenu ili trajnu zabranu počinitelju, u skladu s mjerodavnim odredbama domaćeg prava, obavljanja poslovne djelatnosti bitne za počinjenje bilo kojeg djela utvrđenog u skladu s ovom Konvencijom.

Članak 13. - Otegotne okolnosti

Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi osigurala da se sljedeće okolnosti, u mjeri u kojoj one već ne čine sastavni dio djela, mogu u skladu s mjerodavnim odredbama domaćeg prava uzeti u obzir kao otegotne okolnosti prilikom određivanja sankcija u vezi s djelima utvrđenima u skladu s ovom Konvencijom:

- a) djelo je uzrokovalo smrt ili ozbiljnu štetu fizičkom ili mentalnom zdravlju žrtve;
- b) djelo je počinila osoba zlouporabom njegovog ili njezinog položaja;
- c) djelo je počinjeno u okviru kriminalne organizacije;
- d) počinitelj je ranije osuđivan za djela utvrđena u skladu s ovom Konvencijom;
- e) djelo je počinjeno nad djetetom ili nekom drugom posebno ranjivom osobom.

Članak 14. - Prethodne osude

Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi osigurala mogućnost uzimanja u obzir pravomoćnih presuda koje je izrekla druga stranka za djela utvrđena ovom Konvencijom prilikom određivanja sankcija.

Poglavlje III. - Kazneno postupovno pravo

Članak 15. - Pokretanje i tijek postupka

Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi osigurala da istraga ili progon djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom ne ovisi o prijavi te da se postupak može nastaviti čak i ako se prijava povuče.

Članak 16. - Kaznene istrage

Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere, u skladu s načelima svog domaćeg zakonodavstva, kako bi osigurala učinkovitu kaznenu istragu i progon djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom.

Članak 17. - Međunarodna suradnja

1. Stranke u najvećoj mogućoj mjeri međusobno surađuju, u skladu s odredbama ove Konvencije i u primjeni mjerodavnih primjenjivih međunarodnih i regionalnih instrumenata i dogovora usuglašanih na temelju jedinstvenog ili recipročnog zakonodavstva i njihovog domaćeg prava, u svrhu istraga ili postupaka koji se odnose na djela utvrđena u skladu s ovom Konvencijom, uključujući oduzimanje i zapljenu.
2. Stranke u najvećoj mogućoj mjeri međusobno surađuju u primjeni mjerodavnih primjenjivih međunarodnih, regionalnih i bilateralnih ugovora o izručenju i uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima koji se odnose na djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom.
3. Ako stranka koja učini izručenje ili uzajamnu pravnu pomoć u kaznenim stvarima uvjetovanom postojanju ugovora zaprimi zahtjev za izručenje ili pravnu pomoć u kaznenim stvarima od stranke s kojom nema takav ugovor, ona može, djelujući u potpunoj sukladnosti sa svojim obvezama prema međunarodnom pravu i pod uvjetima utvrđenima u domaćem pravu zamoljene stranke, ovu Konvenciju smatrati pravnom osnovom za izručenje ili uzajamnu pravnu pomoć u kaznenim stvarima u odnosu na djela utvrđena u skladu s ovom Konvencijom.

Poglavlje IV. - Mjere zaštite

Članak 18. - Zaštita žrtava

Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi zaštitila prava i interese žrtava djela utvrđenih u skladu s ovom Konvencijom, a posebice:

- a) osiguravanjem da žrtve imaju pristup informacijama koje su važne za njihov predmet i koje su potrebne za zaštitu njihovog zdravlja i drugih prava koja imaju;
- b) pomaganjem žrtvama u njihovom fizičkom, psihološkom i socijalnom oporavku;
- c) osiguravanjem prava žrtava na naknadu od počinitelja u okviru domaćeg prava.

Članak 19. - Položaj žrtava u kaznenom postupku

1. Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi zaštitila prava i interese žrtava u svim fazama kaznene istrage i postupka, a posebice:
 - a) informiranjem žrtava o njihovim pravima i uslugama koje su im na raspolaganju i, na zahtjev, o poduzetim radnjama povodom njihove prijave, sadržaju optužbe, stadiju kaznenog postupka, osim u iznimnim slučajevima u kojima bi takva obavijest imala negativan učinak na ispravno postupanje u predmetu, i njihovu ulogu u njemu kao i na ishod njihovih predmeta;
 - b) omogućavanjem žrtvama, na način koji je u skladu s postupovnim pravilima domaćeg prava, da budu saslušane, podnesu dokaze te iznesu svoja viđenja, potrebe i brige, izravno ili putem posrednika, te da se iste razmotre;
 - c) pružanjem odgovarajućih usluga podrške kako bi njihova prava i interesi bili primjereno izneseni i uzeti u obzir;
 - d) pružanjem učinkovitih mjera za njihovu zaštitu, kao i zaštitu njihovih obitelji, od zastrašivanja i odmazde.
2. Svaka stranka osigurava da žrtve od njihovog prvog kontakta s nadležnim tijelima imaju pristup informacijama o mjerodavnim sudskim i upravnim postupcima.
3. Svaka stranka osigurava da žrtve imaju pristup pravnoj pomoći, u skladu s domaćim pravom i bez naknade tamo gdje je to zagantirano, kada je moguće da imaju status stranke u kaznenom postupku.
4. Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi osigurala da žrtve djela utvrđenog u skladu s ovom Konvencijom koje je počinjeno na području stranke koja nije ona u kojoj imaju boravište mogu podnijeti prijavu nadležnim vlastima države njihovog boravišta.
5. Svaka stranka osigurava, zakonskim ili drugim mjerama, u skladu s uvjetima utvrđenima u njenom domaćem pravu, mogućnost da skupine, zaklade, udruženja te vladine i nevladine organizacije, pomažu i/ili pružaju podršku žrtvama uz njihov pristanak tijekom kaznenog postupka koji se odnosi na djela utvrđena u skladu s ovom Konvencijom.

Članak 20. - Zaštita svjedoka

1. Svaka stranka pruža, u okviru njenih mogućnosti i u skladu s uvjetima utvrđenima u njenom domaćem pravu, učinkovitu zaštitu od moguće odmazde ili zastrašivanja svjedocima u kaznenom postupku koji svjedoče u vezi djela obuhvaćenim ovom Konvencijom, te, na primjeren način, njihovim srodnicima i drugim osobama koje su im bliske.
2. Stavak 1. ovog članka se također primjenjuje na žrtve ako su svjedoci.

Poglavlje V. - Mjere prevencije

Članak 21. - Mjere na domaćoj razini

1. Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi osigurala:
 - a) postojanje transparentnog domaćeg sustava za presađivanje ljudskih organa;
 - b) jednak pristup pacijentima uslugama presađivanja;
 - c) odgovarajuće prikupljanje, analizu i razmjenu informacija o djelima obuhvaćenima ovom Konvencijom u suradnji između svih mjerodavnih tijela.
2. S ciljem sprječavanja i borbe protiv trgovanja ljudskim organima, svaka stranka provodi mjere, kako je primjereno:
 - a) kako bi dala informacije ili poboljšala izobrazbu zdravstvenih radnika i mjerodavnih službenika o sprječavanju i borbi protiv trgovanja ljudskim organima;
 - b) kako bi promicala kampanje za podizanje svijesti upućenih općoj javnosti o protupravnosti i opasnostima trgovanja ljudskim organima.
3. Svaka stranka poduzima potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi zabranila oglašavanje potrebe ili dostupnost ljudskih organa s ciljem nudi ili traženja novčane naknade ili usporedive koristi.

Članak 22. - Mjere na međunarodnoj razini

Stranke u najvećoj mogućoj mjeri međusobno surađuju kako bi spriječile trgovanje ljudskim organima. Stranke posebice:

- a) izvješćuju Odbor stranaka na njegov zahtjev o broju predmeta trgovanja ljudskim organima u njihovoj nadležnosti;
- b) određuju nacionalnu kontaktnu točku za razmjenu informacija o trgovanju ljudskim organima.

Poglavlje VI. - Mehanizam praćenja

Članak 23. - Odbor stranaka

1. Odbor stranaka sastoji se od predstavnika stranaka Konvencije.
2. Odbor stranaka saziva glavni tajnik Vijeća Europe. Njegov prvi sastanak održava se u roku od godinu dana od stupanja na snagu ove Konvencije za desetu potpisnicu koja ju ratificira. Odbor stranaka potom se sastaje kad god najmanje jedna trećina stranaka ili glavni tajnik to zatraže.

3. Odbor stranaka donosi svoj poslovnik.
4. Odboru stranaka u izvršavanju njegovih zadaća pomaže tajništvo Vijeća Europe.
5. Ugovorna stranka koja nije članica Vijeća Europe doprinosi financiranju Odbora stranaka na način kako to odluči Odbor ministara nakon savjetovanja s tom strankom.

Članak 24. - Drugi predstavnici

1. Parlamentarna skupština Vijeća Europe, Europski odbor za probleme kriminala (CDPC) i drugi mjerodavni međuvladini ili znanstveni odbori Vijeća Europe imenuju po jednog predstavnika u Odbor stranaka kako bi doprinijeli višesektorskom i višedisciplinarnom pristupu.
2. Odbor ministara može pozvati druga tijela Vijeća Europe da imenuju predstavnika u Odbor stranaka nakon savjetovanja s njim.
3. Predstavnici mjerodavnih međunarodnih tijela mogu biti prihvaćeni u Odbor stranaka kao promatrači nakon provedbe postupka utvrđenog mjerodavnim pravilima Vijeća Europe.
4. Predstavnici mjerodavnih službenih tijela stranaka mogu biti prihvaćeni u Odbor stranaka kao promatrači nakon provedbe postupka utvrđenog mjerodavnim pravilima Vijeća Europe.
5. Predstavnici civilnog društva, a posebice nevladinih organizacija, mogu biti prihvaćeni u Odbor stranaka kao promatrači nakon provedbe postupka utvrđenog mjerodavnim pravilima Vijeća Europe.
6. Prilikom imenovanja predstavnika iz stavaka 2. do 5. ovog članka osigurava se uravnotežena zastupljenost različitih sektora i disciplina.
7. Predstavnici imenovani u skladu sa stavcima 1. do 5. gore sudjeluju na sastancima Odbora stranaka bez prava glasa.

Članak 25. - Zadaće Odbora stranaka

1. Odbor stranaka nadzire provedbu ove Konvencije. Poslovnikom Odbora stranaka utvrđuje se postupak za ocjenu provedbe ove Konvencije, primjenjujući višesektorski i višedisciplinarni pristup.
2. Odbor stranaka također pomaže u prikupljanju, analizi i razmjeni informacija, iskustava i dobre prakse između država kako bi poboljšao njihove kapacitete za sprječavanje i suzbijanje trgovanja ljudskim organima. Odbor može koristiti stručnost drugih mjerodavnih odbora i tijela Vijeća Europe.
3. Nadalje, Odbor stranaka, gdje je to primjereno:

- a) pomaže u učinkovitoj primjeni i provedbi ove Konvencije, uključujući prepoznavanje bilo kojih problema koji se mogu pojaviti i učinaka svake izjave ili rezerve dane u skladu s ovom Konvencijom;
 - b) izražava mišljenje o bilo kojem pitanju vezanom uz primjenu ove Konvencije i pomaže u razmjeni informacija o značajnim pravnim, političkim ili tehnološkim naprecima;
 - c) daje specifične preporuke strankama u vezi s provedbom ove Konvencije.
4. Europski odbor za probleme kriminala (CDPC) povremeno se izvještava o aktivnostima navedenim u stavcima 1., 2. i 3. ovog članka.

Poglavlje VII. - Odnos prema drugim međunarodnim instrumentima

Članak 26. - Odnos prema drugim međunarodnim instrumentima

1. Ova Konvencija ne utječe na prava i obveze koje proizlaze iz odredaba drugih međunarodnih instrumenata kojih su stranke ove Konvencije stranke ili će postati stranke, a koji sadrže odredbe o pitanjima koja su uređena ovom Konvencijom.
2. Stranke Konvencije mogu međusobno sklapati dvostrane ili mnogostrane sporazume o pitanjima koja uređuje ova Konvencija, u svrhu dopune ili osnaživanja njezinih odredaba ili olakšavanja primjene u njoj sadržanih načela.

Poglavlje VIII. - Izmjene i dopune Konvencije

Članak 27. - Izmjene i dopune

1. Bilo koji prijedlog za izmjenu i dopunu ove Konvencije koji predstavi stranka priopćava se glavnom tajniku Vijeća Europe koji će ga proslijediti državama članicama Vijeća Europe, državama nečlanicama koje imaju status promatrača u Vijeću Europe, Europskoj uniji i bilo kojoj državi koja je pozvana da potpiše ovu Konvenciju.
2. Bilo koja izmjena i dopuna predložena od strane stranke priopćava se Europskom odboru za probleme kriminala (CDPC) i drugim mjerodavnim međuvladinim i znanstvenim odborima Vijeća Europe, koji Odboru stranaka podnose svoja mišljenja o predloženoj izmjeni i dopuni.
3. Odbor ministara Vijeća Europe razmatra predloženu izmjenu i dopunu i mišljenje koje iznese Odbor stranaka te, nakon savjetovanja sa strankama ove Konvencije koje nisu članice Vijeća Europe, može usvojiti izmjenu i dopunu većinom utvrđenom u članku 20. d) Statuta Vijeća Europe.

4. Tekst bilo koje izmjene i dopune koju usvoji Odbor ministara u skladu sa stavkom 3. ovoga članka prosljeđuje se strankama na prihvata.
5. Svaka izmjena i dopuna usvojena u skladu sa stavkom 3. ovog članka stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od jednog mjeseca nakon datuma na koji su sve stranke obavijestile glavnog tajnika da su ju prihvatile.

Poglavlje IX. - Završne odredbe

Članak 28. - Potpisivanje i stupanje na snagu

1. Ova Konvencija otvorena je za potpisivanje državama članicama Vijeća Europe, Europskoj uniji i državama nečlanicama koje uživaju status promatrača u Vijeću Europe. Ona je također otvorena za potpisivanje i drugim državama nečlanicama Vijeća Europe na poziv Odbora ministara. Odluku o pozivanju država nečlanica da potpišu Konvenciju donosi većina predviđena u članku 20. d). Statuta Vijeća Europe te jednoglasno predstavnici država ugovornica koje imaju pravo biti u Odboru ministara. Takva se odluka donosi nakon postizanja jednoglasnog dogovora drugih država/Europske unije koji su izrazili svoj pristanak biti vezanim Konvencijom.
2. Ova Konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju. Isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju polažu se kod glavnoga tajnika Vijeća Europe.
3. Ova Konvencija stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca nakon datuma na koji je pet potpisnica, uključujući najmanje tri države članice Vijeća Europe, dalo svoj pristanak biti vezanim Konvencijom u skladu s odredbama prethodnog stavka.
4. U odnosu na bilo koju državu ili Europsku uniju koja naknadno izrazi svoj pristanak da bude vezana Konvencijom, ona stupa na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca nakon datuma polaganja njene isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju.

Članak 29. - Teritorijalna primjena

1. Bilo koja država ili Europska unija može, u trenutku potpisivanja ili polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju, odrediti područje ili područja na koja se primjenjuje ova Konvencija.
2. Bilo koja stranka može, na bilo koji kasniji datum, izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe, proširiti primjenu ove Konvencije na bilo koje drugo područje navedeno u izjavi, a za čije je međunarodne odnose ona odgovorna ili u čije je ime ovlaštena poduzimati aktivnosti. U odnosu na takvo područje, Konvencija stupa na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca nakon datuma na koji glavni tajnik primi takvu izjavu.
3. Bilo koja izjava dana u skladu s prethodna dva stavka može se, u odnosu na bilo koje područje navedeno u takvoj izjavi, povući obavješću upućenom glavnom tajniku

Vijeća Europe. Povlačenje proizvodi učinak prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca nakon datuma na koji glavni tajnik primi takvu obavijest.

Članak 30. - Rezerve

1. Bilo koja država ili Europska unija može, u trenutku potpisivanja ili polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju, izjaviti da zadržava pravo na jednu ili više rezervi iz članka 4. stavka 2; 9., stavka 3; 10. stavaka 3. i 5.
2. Bilo koja država ili Europska unija može također, u trenutku potpisivanja ili polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju, izjaviti da zadržava pravo primjenjivati članak 5. i članak 7., stavke 2. i 3. samo kada su djela počinjena u svrhu usađivanja ili u svrhu usađivanja i druge svrhe kako je odredila stranka.
3. Ne može se staviti nikakva druga rezerva.
4. Svaka stranka koja je stavila rezervu može ju u bilo kojem trenutku u cijelosti ili djelomično povući obaviješću upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe. Povlačenje ima učinak od datuma primitka takve obavijesti od strane glavnog tajnika.

Članak 31. - Rješavanje sporova

Odbor stranaka pratit će primjenu ove Konvencije u uskoj suradnji s Europskim odborom za probleme kriminala (CDPC) i drugim mjerodavnim međuvladinim ili znanstvenim odborima Vijeća Europe i kada je potrebno pomaže u prijateljskom rješavanju svih poteškoća vezanih uz njenu primjenu.

Članak 32. - Otkaz

1. Bilo koja stranka može u bilo kojem trenutku otkazati ovu Konvenciju putem obavijesti upućene glavnom tajniku Vijeća Europe.
2. Takav otkaz proizvodi učinak prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca nakon datuma primitka obavijesti od strane glavnog tajnika.

Članak 33. - Obavijest

Glavni tajnik Vijeća Europe obavještava države članice Vijeća Europe, države nečlanice koje imaju status promatrača u Vijeću Europe, Europsku uniju i bilo koju državu koja je pozvana da potpiše ovu Konvenciju u skladu s odredbama članka 28. o:

- a) bilo kojem potpisivanju;
- b) polaganju bilo koje isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju;
- c) bilo kojem datumu stupanja na snagu ove Konvencije u skladu s člankom 28.;
- d) bilo kojoj izmjeni i dopuni usvojenoj u skladu s člankom 27. i o datumu na koji izmjena i dopuna stupa na snagu;

- e) bilo kojoj rezervi ili povlačenju rezerve stavljene u skladu s člankom 30.;
- f) bilo kojem otkazivanju koje je učinjeno u skladu s odredbama članka 32.;
- g) bilo kojem drugom činu, obavijesti ili priopćenju u vezi s ovom Konvencijom.

U potvrdu toga, niže potpisani, za to propisno ovlašteni, potpisali su ovu Konvenciju.

Sastavljeno u Santiagu de Compostela, dana 25. ožujka 2015., na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom primjerku koji se pohranjuje u arhiv Vijeća Europe. Glavni tajnik Vijeća Europe prosljeđuje ovjerene preslike svakoj državni članici Vijeća Europe, državama nečlanicama koje imaju status promatrača u Vijeću Europe, Europskoj uniji i bilo kojoj državi koja je pozvana da potpiše ovu Konvenciju.

